

“Dünya barışı” ve olimpiyatlar çelişiyor

05.08.2012

Yrd. Doç. Dr. Metin Ersoy / Havadis Gazetesi

Dünya barışına zarar vermiş ve vermekte olan İngiltere'nin 30. Olimpiyat Oyunları'nın açılış töreninde kendini sevimli ve barışçıl gösterme gayesi bir çelişki olarak karşımıza çıkıyor.

2012 yaz olimpiyatları tüm hızıyla devam ediyor. Geçtiğimiz hafta başlayan 30. Olimpiyat Oyunları'na açılış töreni damgasını vurdu. Teknoloji sayesinde milyonlarca kişi İngiltere'nin başkenti Londra'ya gitmeden evlerinde televizyonları başında oyunları izleyebiliyor. Açılış törenine harcanan milyarlarca sterlini bir tarafa bırakırsak, törende yapılan gösteriler dikkat çekici ve düşündürücüydü. Bu yazıda açılış töreninde yapılan gösterilerde öne çıkan konseptleri değerlendireceğim.

Bilgi ve teknoloji çağı

30. Olimpiyat Oyunları'nın açılış töreninde genel olarak modernleşen ve değişen dünya düzeni, teknolojik yaşam, mobil iletişim ile dünya barışı temaları göze çarpanlar arasındaydı. İçinde bulunduğumuz yüzyıl, açılış töreninde de vurgulandığı gibi bilgi ve teknoloji çağı. Dijital ve teknolojik cihazların günlük yaşamımıza daha fazla girmesi ile bilgiye daha hızlı ulaşıyoruz. Tüm bunları düşündüğümüzde de bilgi toplumu olma yolunda ilerlediğimizi söylemeliyiz. Günümüzde halen devam etse de tarlada çalışan bireylerin sayısı azalıyor. Kıbrıs'ın üniversiteler adası olduğunu da hatırlayarak, gençlerin neredeyse tümü üniversite bitiren ve eğitimli bireyler oluyor. Bilgisayar kullanabilen, iyi eğitimli, bilgili ve yabancı dil bilen kişiler bahsettiğimiz çağda daha rahat iş bulabiliyor. Bilgi çağında bireylerden beklenen bu tür bir alt yapıya sahip olması ve kendini bu yönde geliştirmesi olduğunu söylemeliyiz. Açılış töreninde bilgi toplumu ile birlikte değişen dünya düzenine yapılan vurgular çok fazlaydı.

Daha az muhabbet

Küreselleşme ve iletişim teknolojileri sayesinde dünyamız daha da küçülüyor ve bireyler arasında mesafeler daralıyor. Teknolojik yaşam olarak da tanımlayabileceğimiz bu düzende, zaman ve mekân önem kazanıyor. Eskiden uyanıp tarlaya gitmek güneşin doğuşuna bakılarak ayarlanırken, şimdilerde işe gitmek belirli bir saate göre yapılıyor. Belirli bir saatte belirli bir mekânda olmanız gerekiyor. Bu ister iş olsun ister ise okul. Günün sonunda bizlere dayatılan teknolojik çağda, istesek de istemesek de zaman ve mekâna bağımlı yaşamak durumundayız. Olimpiyatların açılış seremonisinde tüm bu değişen ve gelişen dünya düzenine yapılan vurguları görmek mümkündü. Aynı zamanda mobil iletişim araçları olan akıllı cep telefonları ve diz üstü bilgisayarlarının yaşamımıza etkileri sayesinde bırakın dünya düzenini, aile düzeni de bunlardan etkileniyor. Bakıyorsunuz, bireyler birbiriyle daha az muhabbet ediyor, gün içinde yaşadıklarıyla ilgili daha az konuşuyor, bir birimizin sağlığını dahi sormayı ihmal edebiliyor.

Sosyal irtibatı kesilmiş bireyler

Törenden bir örnek verecek olursak; küçük yaşlarda bir çocuğun elinde bulunan taşınabilir oyun konsolu veya cep telefonu aslında bu teknolojik cihazlara olan bağımlılığı anlatılıyor. Çevresiyle sosyal irtibatı kesilmiş, tüm konsantrasyonu ve enerjisi oyun konsolunda olan bu çocuğun görüntüsü yansıyor ekranlara. Tabii teknolojinin bizlere sunduğu olanakları kullanmayalım ve hepsini çöpe atalım iddiasında değilim. Önemli olan bunları nasıl ve ne amaç için kullandığımız. Herkesin rahatlamaya, dinlenmeye, sosyalleşmeye ihtiyacı bulunuyor. Ancak tüm, bu tür cihazların enerjimizi de alıp götürmesine izin vermemeliyiz. Bizim neslin çocukluğu sokaklarda geçti. Arkadaşlarımızla saklambaç, yakalamaca, lingiri (çelik çomak), futbol ve basketbol oynuyorduk. Teknolojinin evlere henüz girmediği yıllardı. Bilgisayar sahibi olabilmek, maddi sebeplerden dolayı kolay değildi. İnternet dersiniz, gençlik yıllarımıza denk geldi. Çevirmeli ağ (dial-up) denilen modem ve telefon hattıyla dakikalarca İnternet'e bağlanmak için beklemek ve bağlantı her koptuğunda yeniden başa dönmek hatırladığım sorunlardan bazıları.

İngiliz komedi aktörü Rowan Atkinson (Mr. Bean) törende bir yandan orkestrada org çaldı diğer yandan da mobil iletişim araçlarının yaşamımızda önemli yer kapladığını esperili bir şekilde yorumladı.

Silahlanmaya ciddi bütçeler

Törende dikkatimi çeken bir diğer konsept ise “dünya barışı” üzerine yapılan gösteriler oldu. Olimpiyat oyunlarının İngiltere’de düzenleniyor olması ve “barış” kelimesi pek yan yana olabileceğini düşünmüyorum. İngiltere’yi idare edenlerin yıllardır sürdürdükleri dış işleri politikasından dolayı. Konu eğer dünya barışı ise, bu konuda sicili pek parlak olmayan ülkeleri sıraladığımızda sanıyorum, İngiltere ilk üçte yerini alır. Böylesi büyük ve küresel organizasyonda pek tabii ki dünya barışıyla ilgili sembolik de olsa bir gösteri yapılacaktır. Ancak dünya barışına bu kadar zarar vermiş ve vermekte olan İngiltere’nin törende kendini sevimli ve barışçıl gösterme gayesi bir çelişki olarak karşımıza çıkıyor. Bir yandan olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapacaksınız, diğer yandan da silahlanmaya ciddi bütçeler ayıracaksınız. Oysa olimpiyat ruhunu göz önüne aldığınızda, sporun insanları barıştırabileceği, ülkeleri kaynaştırabileceği unutmamalıyız. İşimize geldiği zaman barışçıl, işimize geldiği zaman da barış karşıtı olarak davranmanın hoş olmadığını söylemeliyiz. Olimpiyatlardan ülke ekonomisine, tanıtımına ve turizmine ciddi gelirler gelecek diye böylesi bir kimliğe bürünmek kolay görünüyor. Ancak ülke çıkarları söz konusu olduğunda neler yaşanabileceğini düşünmek bile istemiyorum.

Barış için yarışalım

Umarım İngiltere olimpiyatlarda yanan barış meşalesi ile ilerleyen zamanlarda dünya barışına katkı sağlar. Böylece milyarlarca sterlin harcanan olimpiyat oyunları da ülkeler arasında sorunların çözümüne katkı sağlar ve bu çalışmalar göstermelik olarak tarihte yerini almaz. Yoksa oyunlarda hangi ülkenin kaç madalya kazandığı kimin umurunda? Eğer bir yarış olacaksa; önemli olan ülkelerin daha yaşanabilir barışçıl bir dünya yaratma yarışında birinci olabilmek için mücadele etmeleridir.